

HALÁSZAT.

MORELLI G.F.

KIADJA AZ „ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET” ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR

Kéziratok és szakkérdések a szerkesztőség
cimére küldendők.
.....

Megjelenik egyelőre minden hó közepén.
AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj:
Egész évre 5 aranykorona, fél évre 3 aranykorona.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület (Budapest,
V, Országház-tér 11. II. em. 213.) fogad el.

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, M. KIR. HALÉLETTANI KISÉRLETI ÁLLOMÁS (II, DEBRŐI-ÚT 15. SZÁM.)

TARTALOM: Haltermelésünk multjából. *Landgraf János.* — A Balaton pontyosítása. *Dr. Dobránszky Béla.* — Halastavaink fontosabb madárellenségei. *Dr. Keller Oszkár.* — A horgász természetrajza. *L. Kiss Aladár.* — Társulatok—Egyesületek. — Vegyesek — Szerkesztői üzenetek. — Hivatalos árjegyzés. — Hirdetések.

Haltermelésünk multjából.

írta: Landgraf János.

Mint tanuja és részese hazai haltermelésünk kialakulásának, aki nemcsak a kezdetnél voltam, hanem vagy három és fél évtizeden munkatársként hűséges kitartással dolgoztam ebben a szakmakörben és megérhettem, hogy az, mint termelési ág olyan hivatássá alakult, amely haszonszerzésre s azzal hazai kultúránk előnyös szolgálatára kellő teret biztosított, úgy vélem, nem végzek felesleges munkát, ha fejlődésének menetéről megemlékezem és azokat, mint kultúrtörténeti vonatkozásokat leszögezem. Indokoltnak tartom ezt megtenni azért is, mert a közelmultban mások is foglalkoztak már a nyilvánosság előtt ide vágó kérdésekkel, ámde olyan beállítással, amelyek sem tárgyi, sem személyi vonatkozásokban nem fedik teljesen a tényeket, s azért később alig helyesbíthető tévedéseknek válhatnak forrásává.

A múlt század közepén megindult Tiszaszabályozási munkálatok hamarosan éreztették meglepő halkincséről híres természetes halászatunkra gyakorolt káros hatásukat. Vagy egy évtizeddel később már emlegették, hogy a Tiszában erősen fogy a hal, aminek gátat vetendő, alkotmányunk visszaállítása után alakult első magyar kormány az 1868-ik évi költségvetésében 20,000 frtnyi hitelt kért és kapott a jelzett célra. Elég régi tehát a halászat hanyatlásának megakadályozására irányuló állami célkitűzés, mindamellett a vele járó tennivalók ellátására 16 évvel később került csak sor akkor, amikor 1884-ben a halászati felügyelői állás szervezésével közigazgatásunk keretében a halászati ügyek állandó képviselőjéhez jutottak. Addig a földművelési tárca földművelési osztálya intézte a halászati ügyeket, mely a szakszerűségi részt a *felsőmagyarországi halászegylet* elnökségétől előzőleg kért vélemény alapján intézte. Ez az egyesület akkoriban Aranyosmaróton székel, néhai

gróf Migazzy Vilmos elnöklelte alatt. Titkára és az egyesület által kiadott havi szaklapnak szerkesztője: *dr. Ruffy Pál* volt, ugyanaz, aki később Bars vármegye főjegyzője, majd alispánja, utóbb a m. kir. belügyminisztériumban a gyermekvédelmi osztály vezetője lett, jelenleg pedig, mint a népjóléti minisztérium h. államtitkára a jól megérdemelt nyugalomban él.

A jelzett, épen nem ideális aktakezelés és a tisztviselői felelősség érvényesülése azonban hamarosan előtérbe állították a jobb megoldás szükségét, s úgy tudom, épen a nevezett egyesület vezetőinek javaslatára került szőnyegre az az eszme, hogy a kormány a külföldről importáljon megfelelő szakértőt, aki a halászat-technikai ügyekben úgy a hatóságoknak, mint a gazdaságközönségnek tanácsadója legyen. *Gróf Széchenyi Pál*, az akkori földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, a talajjavítási munkálatok terjesztése érdekében pár évvel előbb rendszeresített kultúrmérnöki intézmény példáján indulva, az eszmétől nem idegenkedett s a megoldással a kultúrmérnöki intézmény főnökét: néhai *Kvassay Jenőt* bízta meg. Ámde ez ellene volt a külföldi importnak s azt javasolta, hogy a már szolgálatban levő kultúrmérnökök egyike küldessék külföldre, s ottan szerzendő tapasztalatok alapján bizassék meg a halászati teendők végzésével. Választása véletlenül rám esett, s miért tagadnám, hogy bizalmán és a külföldi út lehetőségén felbuzdulva, készséggel vállalkoztam az előttem merőben ismeretlen új munkakör elsajátítására.

Az akkor még szűk német és még szűkebb magyar szakirodalmat áttanulmányozva s sorra látogatva az itthon kínáló néhány haltenyésztő telepet, 1884. február elején útra keltem azzal a megbízással, hogy Németországban a mesterséges haltenyésztést és az édes vizi halászati viszonyokat tanulmányozzam.

Első állomásom a Rajna folyó felső részén, Basel közelében fekvő Hünningen volt, ahol a franciák III. Napoleon idejében a legelső mesterséges haltenyésztő

telepet létesítették, azzal a rendeltetéssel, hogy az ott költetett lazacivadékkal tömegesen népesítsék a Rajnát és más folyókat. Ez az intézet a német-francia háború után német tulajdonná vált ugyan, de mert rendeltetésén a németek sem változtattak, sőt tevékenysége körét még tágították is, — épen a német kezelésben nagy mértékben járult a mesterséges haltenyésztés terjesztéséhez. Az összes kezelési teendőket gyakorlatilag elsajátítva és több badeni és svájci haltermelőtelepet innen bejárva, — Berlinbe utaztam a *Deutsche Fischerei Verein* akkori elnökéhez, *von Behr* kamaráshoz. Átala volt alkalmam megismerni azt a hatalmas propaganda tevékenységet, amelyet az említett társadalmi szervezet a porosz tartományi és a német birodalmi kormányzat anyagi támogatásával a szakismeretek terjesztése és fejlesztése érdekében kifejtett. Felhívásukra és közreműködésükkel sorra megszervezték az egyes tartományok halászati egyesületeit, s ezek útján létesültek ismét a vidéki és helyi szervezetek, hogy általuk a természetes vizek jussanak szakszerű gondozáshoz.

Alkalmam nyílt továbbá a német vezetőférfiak nagyrészével személyesen is megismerkedni, aminek később is hasznát láttam szakkérdésekben tőlük kapott lekötözött szíves tanácsok és útmutatások alakjában.

Berlin elhagyása után még Porosz-, Szász- és Bajorország nevesebb haltenyésztő telepeit ejtettem útba s mintegy két hónapi távollét után tértem haza. Bár sokat láttam és tanultam, egyről, amit gyakorlati szempontból pedig nagyon is kutattam, t. i. a pisztrángtermelés jövedelmezőségéről nem bírtam meggyőződni. Azt a kevés adatot, amit egy-egy helyen kaphattam, azt rendszerint már a szomszédban kétségbevonták, úgyannyira, hogy végre urrá vált bennem az a meggyőződés, hogy a tavakban úzó pisztrángtenyésztés, ha lóhússal vagy más hulladékhúsfélékkel táplálják a halakat, a beruházás és az üzem drágasága, nemkülönben a hozam csekély volta miatt hasznothajtó nem lehet. Nem lehet az főleg nálunk, ahol az ilyen pepecselő munkát a nép nem is kedveli.

Eme tapasztalatom lehangoló hatását szerencsére megváltoztatták a pontytermelésre alapított tógazdaságok tanulmányozása végett osztrák és német Sziléziába és Csehországba tett utazásaim során merített kedvezőbb tanulságok. Itt láttam ugyanis, mint tudják a vizek életében nyilatkozó anyagforgalom törvényszerűségének ismerésével és észszerű felhasználásával a halhúst tömegesen és gazdaságosan termelni, a termés mennyiségét és minőségét fokozni, továbbá mint lehet a tavakat szigorú helyhez kötöttség mellett is olcsón és célszerűen építeni, s ezekkel is úgy a nagy-, mint a kisgazdaságokban az üzemet jövedelmezővé alakítani. Kiváló eredmények győztek meg arról, hogy technikai és biológiai ismeretek együttesen teljes bizonyossággal eljuttatnak oda, hogy haltermelés révén maradandó és hasznos szolgálatot tehetek hazámnak!

Tapasztalataimról kimerítő jelentésben elszámolva, még 1884-ben *halászati felügyelővé* lettem kinevezve a kulturmérnöki intézmény kebelében való meghagyással és azzal az utasítással, hogy működésem programját illetőleg előbb részletes tervet mutassak be.

Ime ez rövid foglalata annak, hogyan lettem véletlenül haltermelővé és kerültem középpontjába a halászat újjáépítését célzó állami tevékenységnek. Most egy emberöltő után, jólesik megállapíthatni, hogy a cserét nem bántam meg. Foglalkozásomat szerettem s bár mint úttörő nehéz feladatot végeztem, az a tudat, hogy az általam lerakott alapok ma is helytállóak, s azokon

haladva csak idő kérdése, hogy hazánk Európa első haltermelő országává legyen, kárpótol mindenért.

(Folytatás következik.)

A Balaton pontyosítása.

Írta: Dr. Dobránszky Béla.

Az általam megindított nagyarányú balatoni pontyosítás kérdésével a „Halászat” legutóbb több cikkben foglalkozott, amelyekre az alábbiakban röviden reflektálok.

Amint az idézett cikkek egyike közölte, a Balatonba évente 100 q nagyobb és 200 q apró pontyivadék lesz kihelyezve, amely kihelyezés a folyó évre túlnyomórészt már végre is lett hajtva. Balatonföldvár fürdő közelében épült továbbá egy 64 holdas tógazdaság pontyivadék termelésére és tárolására, továbbá friss 30 napos ivadéknak nagy darabszámban való termelésére. A tógazdaság rendeltetésének már át is lett adva.

Az egyik cikkel kapcsolatban meg kell említenem, hogy a 30 dekás és 10 dekás ivadék mellett nagy darabszámú 30 napos egész friss ivadékot is ki fogunk a Balatonba helyezni, hogy ezáltal a darabszám biztosításával megadjuk a lehetőséget minél nagyobb pontyhushermés elérésére.

Különösen ki kell emelni, hogy 200 q ivadék tettség szerinti nagyságban kihelyezhető és teljesen tisztában vagyunk azzal, hogy nagyobb pontytermelési lehetőségek csak akkor forognak fenn, ha már a 2—3 dekás ivadék kihelyezése eredménnyel kecsegtet, mert enélkül a kellő darabszám hiányában nagyobb pontytermésekre számítani nem lehet. Viszont alig elképzelhető, hogy 2—3 dekás erőteljes pontyivadék nem rendelkeznek a létért való küzdelemben óriási előnnyel más halfajták ivadékaival felett. Ennek érdekében a legfontosabb újításunk, hogy az ivadékot nem öszel, hanem tavasszal helyezik ki, amikor a pontyivadék gyorsan fejlődésnek indulhat és mielőbb kikerül abból a veszélyből, hogy a ragadozók áldozatává eshessék, míg az eddigi gyakorlatban lévő őszi kihelyezésnél az ivadék egész télen át ki volt téve a ragadozók pusztításainak annál is inkább, mert télen az apró ponty a Balatonban bágyadsága miatt sem tud kellőképpen menekülni.

A fent idézett cikk számításokat eszközöl az elérhető termésre és arra, hogy a Balatonban holdanként milyen termés érhető el. A számítással nagyjában egyetértve, a kedvező eshetőségek közé szabad számítanunk azt a körülményt is, hogy a Balatonnak nem csupán a sekély része lesz alkalmas a ponty termelésére, hanem annak mélyebb részei is, ami által a terméskilátások erősen megnövekedhetnek annál inkább, mert a Balaton a termékeny földekről lefolyó patakok állandóan táplálják és a ponty részére szükséges táplálékanyagot állandóan ellátják. Tavasszal a befolyó vizek a Balaton víz színét átlagosan legalább 30—40 cm-rel emelik és ha feltételezzük, hogy ez a vízréteg tápduc vízréteg, úgy majdnem azt állíthatnánk, hogy az egész Balaton területe tavasszal ugyanazzal a táperővel bír, mint a mennyit a Balaton nagyságának megfelelő kb. félig elborított halastó tápvizét képes felmutatni a talaj tápértéke nélkül. Ezek szerint a lehetőségekhez lehet számítani, hogy nemcsak a 22,000 hold alkalmas a ponty termelésére, hanem a Balaton egész területe. Tehát kellő darabszám mellett 2—10,000 q-ás termés sem tartozik a kizárható esetek közé.

A pontyok kihelyezési helyének megválasztása kérdésében már most közölhető annyi, hogy az idén

tavasszal kihelyezett pontyok a most folyó halászatok alkalmával az egész tóban elszortan feltalálhatók voltak, ami esetleg arra is enged következtetni, hogy a pontyok most bárhol megtalálják a tóban táplálékukat. Még azt is meg kell jegyezni, hogy most tavasszal a pontyfogások leginkább a mély vizekben vannak és ezek a pontyfogások elég nagy mennyiségeket eredményeznek, ami szintén amellet szól, hogy különösen tavaszi időszakban a pontyok a tó minden részét fölkeresik.

A kérdés biológiai részéhez megjelentekhez vagyok bátor a következőkre rámutatni:

Bajos lenne eltagadni azt a tényt, hogy a keszegfajták természetes elszaporodása (értve ez alatt ivás eredményességét) könnyebbnek látszik a Balatonban, mint a pontyoké. Ezzel szemben azonban épen a mesterséges kihelyezés lesz hivatva az egyensúlyt helyreállítani és odairányul minden törekvésünk, hogy a ponty kisebb természetes elszaporodásának okait megállapítsuk és ezeket az okokat kiküszöbölni megkíséreljük. A legnagyobb segítség természetesen magának a kész pontyivadéknak kihelyezése, mert ez már kész pontyanyagot ad a Balatonnak azonban e mellett már a folyó tavasszal létesítünk kísérleti pontyivató berendezéseket, amelyek hivatva lesznek az első gyakorlati feletetet arra a kérdésre megadni, hogy a pontyok természetes elszaporodása könnyen előmozdítható-e? Magánál az elszaporítás problémájánál épen emberi erővel nagyon sokat lehet tenni és számításunk alapja épen ezen a lehetőségén alapszik.

Azt, hogy a keszeg a ragadozó halakkal szemben előnyben volna a ponty felett, talán nem lehet egészen elfogadni, mert épen a Dunán találunk rá példát, ahol az arány inkább a pontyok javára jelentkezik. Különben is nézetem szerint a ragadozó halakat kihelyezett ivadékkal szemben nagy veszélynek tartani a Balatonban sem lehet, mert a Balatonban a sok halféleségek apró ivadéka olyan könnyű és bő táplálékot nyújt minden ragadozónak, hogy alig hiszem, hogy egy bizonyos fejlődési koron túl lévő pontyoknak mint komoly veszedelemmel kellene számolniok a ragadozókkal. Ezt a kérdést azonban ismét a gyakorlat fogja végleg eldönteni.

Az, hogy nagyobb tömegben ivnak a keszegfélék, azt hiszem, nem jelent a számarányon kívül a keszegféléknek előnyt a ponty felett. Nézetem szerint ismétlem csak az a hátrány jöhet a pontynál figyelembe, hogy az ivásnál kényesebb a keszegféléknél. Mihelyt azonban kész ivadékokat helyezünk ki, ez a fejlettebb ivadék valószínűleg nagy fölénnyel lesz a keszegivadékkal szemben és nagyobb százalékban fog megmaradni, mint a keszegivadék. Viszont a pontyívó helyek lehetőségessé tehetik, hogy a ponty szaporodása épen olyan tömegessé váljék, mint a keszegeké.

A keszeg rendszeres irtása kétségtelenül csakis előnyös lehetne a pontytermésre, azonban épen az a körülmény, hogy a Balaton sok ezer mázsa olyan halféleséget termel, amely a ponttyal egy kosztón él, azt igazolja, hogy a pontynak való táplálkozási alkalom bőven van a Balatonban. Azt hiszem tehát messzire mennénk, ha másképp nem tartanánk elképzelhetőnek a pontytermelést, mintha a keszegfélék erősen ki lesznek irtva.

A biológiai kérdések tudományos megfigyelése természetesen óriási jelentőséggel bírna és ezeket a magunk részéről mindenképen támogatni fogjuk.

Végül számítanunk kell arra is, hogy a kihelyezett anyapontyivadék egy része már talán jövőre ivni fog

az arra előkészített védett helyeken és az anyapontyok száma évről-évre emelkedni fog.

Nem beszélve arról, hogy lehetetlen annak az állapotnak továbbra való türeése, hogy a Balaton a süllön kívül az értékesebb halakból évenként csak 250 q pontyot adjon és emellett a jóformán teljesen értéktelen keszegfélék sok ezer métermázsáját halásszák le, azt hiszem, hogy a pontytermelés tekintetében, amennyiben a termelési lehetőségek érvényesülni fognak, legalább is szerény eredményekre okvetlenül számítani lehet, azonban mindent megteszünk, hogy a Balaton képes lehessen esetleg egészen nagy pontytermelési eredményeket is felmutatni, amihez közérdekből kérjük minden faktor jóindulatu közreműködését, megköszönve már az eddig élvezett szives támogatást és érdeklődést is.

Halastavaink fontosabb madárellenségei.

Írta: Dr. Keller Oszkár gazd. akad. rendes tanár.

I.

Halaink nagyszámú ellenségei között igen kellemtelenek a halpusztító madarak is. Ezeknek a száma tekintélyes és ha hozzávesszük egyiknek-másiknek tömeges megjelenését, nagyon is érzékeny károkat okozhatnak rendszeres tógazdaságokban. Az alábbiakban röviden ismertetem ezen halpusztító madarak közül a gyakrabban előfordulókat.

Rendszeresen kezelt halastavakban igen káros a pacsirtanagyságú, ragyogó tollazatú *jégmadár* (*Alcedo ispida* L.). Testének főszíne zöldeskék, szárnyfedői, hátának közepe fényes világoskék, farka azurkék, torka fehér, alsó teste sötét narancssárga, lábai vörösek, szemei sötét barnák. Ez a széptollú madár egész Európában közönséges s patakok, folyók, tavak környékén igen gyakori vendég. A patak vagy halastó partján, ott, ahol a bokor vagy faág a vízre hajlik, letelepszik a faág végére és mozdulatlanul lesi a vizet. Ha prédát lát, előrenyújtja csőrét s hirtelen belevágódik a vízbe, hogy a következő pillanatban prédával a csőre között újból visszaszálljon előbbi figyelő helyére. Ott lerázza tollairól a vizet s a falatot gyorsan elfogyasztva újra préda után kutat. Emésztése igen gyors, azért éhsége csillapítására igen sok halat elpusztít. A halszállkát, pikkelyeket, úszószárnyakat kiöklendezi.

Állandó madár s igen félénk természetű, amiért igen nehezen közelíthető meg. Áprilisban a part szakadékos részében készített tágasabb katlanban költ. A vízi rovarság mellett igen sok halat elpusztít, ezért rendszeresen kezelt halgazdaságokban, különösen pisztrángos vizeknél irtani kell. E célra igen alkalmas a Lahne-féle csapóvas, amelyre csalétekül apró halat kell tenni, vagy pedig lövéssel, fészékének elszedésével, végül strichninnel mérgezett hallal lehet irtani.

Kellemtelen vendégei lehetnek a halgazdaságoknak a sirályfélékhez tartozó *csérek* is. Közülük kártétel tekintetében a *halászcser* (*Sterna hirundo* L.), mint a legnagyobb testű jöhet szóba, míg a *kis cser* (*Sterna minuta* L.), a *kormos szerkő* (*Hydrochelidon nigra* L.) és a *fehérszárnyú szerkő* (*Hydrochelidon leucoptera* Tom.), kis számú előfordulásuk miatt különösebb kárt nem tesznek.

A halászcser rigónagyságú, úszóhártás lába piros, csőre éles, hegyes és szintén piros, fejteteje, tarkója fekete, torka, begye és melle fehér, szárnytollai feketék,

A horgász természetrajza.

Írta: L. Kiss Aladár.

Utánnomás tilos.

farka a füstifecskéhez hasonlóan villás. Szemei barnák, lábai hússzínűek. Nagyobb tavak, folyóink mellett tartózkodik, különösen azokon a vidékeken, ahol kavicsos zátonyok, szigetek találhatóak. Ilyen helyeken telepesen fészkel. Költöző madár, amely április közepén érkezik hozzánk és május végén már tojásai vannak. Fészket a vízpart kavicsos részein kapart üregben készíti. A vízi rovarságon kívül kisebb halakkal és halikrákkal él, ezért, ha valahol tömegesen fellép, káros lehet. Szerencsére hazai vizeinkben nem fordul elő olyan tömegesen, hogy kártétele érezhető lenne.

A sirályfélék közül még a *danka sirályt* (*Larus ridibundus* L.) említtem meg, mint olyat, amely halastavaink környékén a leggyakrabban előfordul. Varjú-nagyságú madár, csőre kissé kampós, nyári tollazatánál feje csokoládébarna, háta halvány hamuszürke, nyaka, testének alsó része és farka fehér, hasa és begyének környéke sokszor rózsaszínű, lábai, csőre és szeme pirosak. Téli tollruhája világosabb színű, így feje fehér, füle táján nagyobb sűrű folt látható, míg csőrének hegye sötét szaruszínű. Egyike hazánk legközönségesebb vízi madarainak s egyes helyeken, mint a Velencei-tón nagy telepekben költ. Költöző madár, egyesek azonban, leginkább az északi vonulók egész télen át nálunk maradnak, míg a hazaiak a Földközi-tenger és az Adria partvidékeire vonulnak telelni, ahonnan kb. március közepén jönnek vissza. Fészkeiket telepesen készítik zombékokra vagy letördelt nádszálakra. Április második felében, májusban költ. A danka sirály társaságkedvelő, lármás, kitűnő röptű madár, amely a különböző kártékony rovarságon kívül vízi állatokkal és halakkal is él és így a halgazdaságokban kárt is tesz. Ha vizek közepében szántóföldi táblák, rétek, legelők is vannak, az ott fellépő kártékony rovarság pusztításával igen hasznosak a danka sirályok. Keszthely környékén igen sokszor láttam, hogy százas, ezres csapatokban ellepi a danka sirály a szántást és szorgalmasan pusztítja a kártékony rovarságot. Cserebogaras években, tücsök-, sáskajárta vidékeken igen hasznos munkásai a danka sirályok a szántóvető gazdának és ilyen vidékeken kártételük is kisebb méretű.

A vihar sirály (*Larus canus* L.) és a kis sirály (*Larus minutus*) ritkábban fordulnak elő, így részletesebb ismertetésüktől eltekintek.

Halaink igen veszedelmes ellensége a *halászó sas* vagy *ráró* (*Pandion haliaëtus* L.). Ezen ölyvnagyságú madár tarkótollai, különösen a hímnél üstökszerűen meghosszabbodtak, fejteteje fehér, a szeme mögött kiindulva a nyakon széles barnásfekete sáv húzódik végig, felső teste és szárnyfedői feketésbarnák fehér tollszegéssel, míg alsó teste fehér. Farka alul fehér, felül sötétbarna, viaszhátyája és lába szürkéskék, csőre fekete, szeme sárga. Ágakból készült fészket magasabb fákra rakja. Életmódja leginkább a vizekhez köti, télen a folyók, tavak befagyásakor délre költözik. Leginkább halakkal él s ezeket a víz alá bukva fogja el. Több esetben láttam alacsonyan a Balaton felszínéhez egészen közel, lassú szárnycsapásokkal repülni, majd alábukni a vízbe, ahonnan zsákmányával, valami nagyobb hallal, újra a víz felszínére jött. Ezt a halgazdaságokra fölötte veszedelmes ragadozót legkönnyebben csapóvasakkal, vagy lesből történő lelövélssel lehet legsikeresebben pusztítani. A csapóvasra valami nagyobb halat kell tenni csalétekül.

(Folytatjuk.)

Hosszú, téli estéken, midőn a horgászat szép és egészséges sportjának teljesen lealkonyodott és el-elmélázom az elmúlt év tapasztalataim, önkéntelen kezembe veszem Bársony István könyveit, elgondolkozom az istenadta lélek természetességén, megfigyelő képességén, kifejezési módján és szinte bánt a gondolat, hogy miért lett ő csak vadászember és miért nem szenvedélyes horgász is egyúttal. Mennyi mindent, mennyi újat és szépet tanulhatnék tőle. A természetnek ezzel a szeretetével, a megfigyelő képességnek ezzel a lelkével és a stílzált kifejezési módnak ezzel a könnyedségével mennyi nemes, oktató és szórakoztató könyv jelenhetett volna meg a halászat szakirodalmában! — De, bár bánt még a gondolat, szinte kiröppen belőlem a fájó érzés, midőn kezembe veszek egy másik könyvet, Herman Ottónak „A magyar halászat könyvé”-t. Olvasom-olvasom s ahogy elvonul előttem az őshalásztól a mai korig minden egyes magyar vidék horgászó tudása, technikája, csinyja-binja, szokási módja, szerszámok megmaradt elnevezése, tréfája, ugratása, rátartisága, egészen beleélem magamat és ha sohasem lettem volna horgászó ember, azzá tenne mostan a könyv maga.

Engem mindig érdekelt a horgász lelkirajza!

Csak egy kis figyelem, szóbaereszkedés, némi fitogtatása a tudatlanságnak, érdeklődés, holmi tanácskérés és máris teljes konturjában áll előttem az őshorgász legújabb kiadású természetrajza.

A horgász természetének alapvonása a magabizárkózottság.

Már a dolga hozza magával, hogy csendben legyen, vesztig maradjon s figyelmét egy pontra szögezze le. Ilyenkor kevésszavú. A beszédje, válasza rövid, nyers, magáról lerázó s ezen ne is csodálkozzék senki emberfia, különösen, ha tudná az a néki laikus parti sétáló, hogy épen most eszik a hal. Hogy emlegetheti ilyenkor magában az „ördög vigyé”-t, ha netalán szóba ereszkednék.

Hogy azután senki haragosommá ne váljék, előre kell bocsájtanom mondókám elé, hogy akiről mostan írok, az a sok minden nem egy emberről van véve és nem mindenik horgászemberben van meg.

A vérbeli horgász mindig csendes. Ez az alapvonása. De hát ezt a szórakoztató mesterséget sokféle ember űzi: a szellemi munkástól a kétkézi munkásig minden rendű és rangú halandó. Így azután könnyebben lehet belőlük válogatni, mert hát kinek ilyen, kinek amolyan a természete, kivéve ama feltűnő tulajdonságukat, melyek a horgászt általában jellegzetessé teszik.

Mert kedves nemhorgász barátom, van ám köztük irigy is s ez bizony sokszor igen szépen ki van benne fejlődve. De aztán ne ám, hogy a szemébe vágd az irigységét, mert bizony könnyebb a tevét a tífokán átvezetni, mint őt ilyesmíról meggyőzni.

Hogy miben nyilvánul az meg? Olyan ő, mint a sanda mészáros. Nem oda vág, ahova néz, vagyis nem azt gondolja, mint amit mond. Kertel, ha bántja valami. Mert hát, ha megmondaná azt, ami néki fáj, még azt találnák rá mondani, hogy ő irigy. Pedig dehogy! Úgy iszkül a szavak között, mint nádasban a búvóhal.

A tudatlannal, parti kérdezősködővel szemben fölényes, társával szemben azonban már óvatos. Mert ki tudja! Nem-e firtat valamit a másik, pláne olyankor, mikor ő fog, a másik meg nem.

A sok, nagyhangú beszéd csak riasztja a halat,

pedig rendesen olyankor van a kapás, mikor a kérdezősködőhöz odafordul. Mintha csak tudná az az ördöngős hal, hogy a figyelem most nincsen a nyélen. S ha hirtelen megkapja is a mogyorófa nyelét, hogy megvágja, már késő. Az elemózsia hiányzik a horogról, a hal meg elillan. Aztán ne legyen ilyenkor mérges! *Rendesen az ilyen nem látott halak szoktak a legnagyobbak lenni.* Azután most tessék! Meglehet, hogy nem is lesz ma már több kapás. Azért, te kedves kíváncsi parti sétáló csak keveset kérdezősködj és ha már annyira tudni akarsz valamit, várd meg türelemmel, míg alkalom adódik arra. És te, kedves jó ismerősöm, ha már véletlenül rámakadtál a horgászó ladikomban, nem haragszom, ha a hangosnak ígérkező „jó napot“ benned marad és udvariasan megvárod, hogy én előzlek meg téged, ha netán észrevennélek.

Amíg az egyik, mondom, szófukar, immel-ámmal beszélő, épen ellenkezője azután a másik. Bőbeszédű, hangos s amit csak cselekedni akarna, már előre bemondja. Hogy jó horgásznak tartja ő is magát, az természetes. Hát ki hallotta azt, hogy én a tudományomban magamat lebecsülném! Ő néki így jó. Mit törődik ő velem, hogy a másikat az bántja. Ő ilyenkor élvez, szórakozik. S ha végre észretér, hogy nem akad senki, aki választ adna, mégis csak elhallgat ő is. Lassan lehiggad és figyel. Mert belátja végre, hogy így nem jó lesz. A vérbeli horgász mindig csendes, nyugodt, figyelő, éber.

Ha aztán akad köztük ideges, kapkodó, ő bánja meg. Mert láttam én már olyan horgászt is, igaz, hogy egyszerű ember volt, aki óraszám leste hiába a kapást, míg két oldalt a társai egymásután szedték ki a szebbnél-szebb pontyokat, végre ő is úgy elkeseredett, mint az egyszeri juhász, ki botjával nagyot ütött a szamar fejére. Ahelyett, hogy ő meg a saját fejére ütött volna, hogy észretérjen, elkeseredésében térdén összetörte a horognyeleit, zsinórjait a késével összevagdalta és az egész felapított készségét beledobta a vízbe. Hónapokig nem láttam azután ezen a tájon. Ilyen is akad. Mert csak türelem. Ma nekem, holnap neked. Amilyen a haljárás. A horgászás tudománya vagy mi a szösz, a türelemben is rejlik.

Kapkodó emberről lévén szó, már biz' igaz, nagy halat ritkán ha fog. De még a valamire való is lemarad a horgáról. No persze, azután jön a sopánkodás. Hogy így meg úgy. De be nem ismerné, hogy ő a hibás. A jó horgász, ki, ha megakaszt egy szép példányt, nem is akarja mindjárt a vízen kívül látni a zsákmányát, hanem vár. Ami fő, kifárasztja a halat. S ha már a biztos alkalom adódik, nyúl a meritő szákja után. Addig minek az a

kézben! Csak akadék. Tehát kinek ilyen, kinek amolyan a természete, vérmérséklete.

Azután van olyan is, akinek hiába a prédikáció, nem kell neki az illő tanács. Rösteli-e vagy mi, a jó szót, hogy őt tanítják. Mert hát van ő is olyan horgász. Hogy azután az eredmény is más, kevesebb, nem ő a hibás, hanem a hal, a nyél, a zsinór, a horog, hisz' annyi mindenre rá lehet fogni. És ha netalán kételkednének ebben, hát bizony nincs az a mesemondó, aki olyan szépen ki tudná színezeni a mondókáját. Mert az ilyen rögvest mesének aztán nincs is híjja. El is lehet hinni, meg nem is. De legalább akkor megfelel, még találó is. De hal az nincsen. Majd máskor. Most már tudja a módját. Újabban aztán megint csak így jár. Mert csökönyös is, magának való ember. Őt bizony ne tanítsák. Mert van ő is olyan horgász, mint az a másik. Bizony!

Hát még a sunyi, settenkedő. Mert hát mindeniknek van valami félteni való titka, amelyekkel áltatja a másikat, hogy előbb fog halat meg többet is. Ez az a titkos módszer, amit még nem is sejtet és vigyáz, hogy el ne lessék tőle. Ilyen kényes dolog persze a kapocs, a „forslag“, az ólomnehézék nagysága. Erről ne is beszéljünk többet, hisz a vérbeli horgász úgy is tudja, hogy mihez mikor kell alkalmazkodni. Mert hát minden a víztől függ, a többi csak próbálgatás, eredmény keresés.

Azonban akár ügyes, akár ügyetlen a horgász, annyiban eggyek, hogyha idegen előtt akaszt meg egy-egy nagyobb halat, az arca ragyogóbb, fölünyesebb és a kérdezősködőnek is szivesebben válaszol ilyenkor. Vajjon ki fogná meg, ha ő nem. S ilyenkor, bár nagy a hal, rendesen fogott már ennél nagyobbat is. Ő mondja. Úgy kell lenni. Van azután ebből még egy. Már mint a horgászból. Ha megakaszt egyet, előbb körülnéz félszeggel, majd a víz alatt fárasztja a halat, ott neszt se csinál, csapkolódnia se tud és oly ügyesen meríti a szákjába, hogy a közelben lévő se vesz észre semmit. Mert ki tudja, hogy mi lesz másnap. Jobb úgy! Mert a hely a fő. Szépen csöndben cselekedni. Magának szedegeti.

Hogy nagyít, túloz, ha elmond valamit? Miért ne! Úgy érdekes. Ki-ki annyit hámozzon le belőle, amennyi jól esik. Csak ne kételkedjünk benne. Mert az fáj. Még haragra vezet. Ha pedig a nagy tilalom alatt összejön egy pár, csak győzze hallgatni az idegen, nem horgász ember. Végül úgyis kedve szottyán néki is pécézni. De hát tanulni mindig muszáj, ha egyszer elkezd az ember valamit. Csak azután a lódítás olyan nagy ne legyen, hogy nevetni kelljen rajta. Mert a nevetséges ember már biz' fura alak. S azt aztán ugratják is minduntalan.

HALÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

HALNAGYKERESKEDÉS

ÁRUSÍTÓ HELY:

BUDAPEST IX, KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

TELEP ÉS IRODA:

BUDAPEST IX, CSARNOK-TÉR 5. SZÁM

TELEFON nappal: JÓZSEF 113-54.

TELEFON éjjel: JÓZSEF 49-06.

KÖZPONTI IRODA:

BUDAPEST, V., SZÉCHENYI-UTCA 1. SZÁM

TELEFON: 154-44, 154-45.

MEGVESSZÜK tógazdaságok egész haltermését, SZÁLLITUNK a Magyar Tógazdaságok Részvénytársaság kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh és bajor egy- és kétmyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat és megtermékenyített fogassüllőikrát, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt.

Foghat, amennyi jól esik, dicsekedhetik is a zsákmányával, de azért csak kikezdek mihamarabb. Tehát csak okkal-móddal mesélni. Mert néha kényes a mese.

És az ugratás, a tréfa. Azon lehet ám csak mulatni! Kin hogyan fog. Van, aki mindjárt bedül, a másik azonban már óvatos, gyanít valamit. Van úgy, hogy több egyet, vagy egy többet csap be. No, van azután nevetés. Egy hétre való. Mert ha nem eszik a hal, hát mi a szöszt csináljon az ember unalmában. A tréfára meg mindig hajlik az ember. Csak az a kérdés, ki kapja be a csalit.

Azután végül még valamit. Hogy el ne felejtsem, essék szó a publikumról is. Jobban mondva magamról vele szemben. Láttam sokszor, hogy a horgász nem szívesen, röstelkedve cipeli a horgászó készséget magával. Mi az oka ennek? Úgy hiszem maga a közönség, ki még nem tudja beleélni magát abba, hogy a kézben vagy vállon cipelt horgászó készség éppen olyan sportszám, mint a vadásznál a fegyver. Vagy talán ez utóbbi imponálóbb?! Majd idővel ez a tévhit is elkopik, hogy a horognyél nem más, minthogy az egyik végén van a hernyó, a másik végén pedig a naplopó. Persze nem egészen úgy van, pláne a kaputos, lateiner embernél, dehát majd csak ez is elmúlik, mint a vízdús és tenger-melléki országokban, ahol a horgászatot csak sportolónak látják. De bezzeg, ha szép, nagy halat is cipelek magammal, jól esik, ha hallom a hátam mögül: „Ejnye, de szép halat fogott!” Erre azután elfelejttem az előbbit.

A rajzom befejezéshez közeledik s hogy tökéletes legyen a kép, már csak meg kell említenem még valakit. Az asszonyt, a feleséget! Ha megszidnának érte, még akkor is. Mert, biz' úgy érzem, hogy csak akkor lesz kerek egész a horgász természetrajza, ha ő is itt van közöttünk, ki rajtunk is túltett ügyesség, fortély és áttekintés dolgában, mikor horgával, az első kapásnál meg tudja fogni a szegény, magával tehetetlen *halat*. S ezt az ügyességét és kitartását ugyan el nem felejtí akkor, midőn fáradtan, üres kézzel hazaballagva, kedves, fölényeskedő mosolyával elibénk áll és kérdi: „No, mit fogtál?!“ És mi szomorúan, mindig ugyanazzal a szóval fizetjük ki, hogy: „Ma nem evett a hal!”...

És most, ahogy forgatom magam előtt azt a kaleidoszkopot, melyet magam igyekeztem jól-rosszul megrajzolni, mi tagadás benne, mintha a magam arcát is észrevettem volna a többi között. Vagy talán nem jól láttam?!...

TÁRSULATOK—EGYESÜLETEK.

Az **esztergomi halászlati társulat** f. évi március hó 12-én tartotta évi rendes közgyűlését Sólyomi Lajos elnökle alatt. Elnök megnyitó beszéde után Pissúth Aladár alelnök igazgató terjesztette elő évi jelentését, melyben megemlíti, hogy az orvhalászat mérve örvendetesen csökkent, az árvizek visszahúzódása után az ártérben rekedt halaknak nagy részét pedig sikerült az anyamederbe visszajuttatni és így a társulat számára megmenteni.

A bemutatott számadások szerint az elmúlt évben 363,370 korona bevétellel szemben 171,940 korona kiadás mutatkozott, az 1925. évre pedig a pénzmaradvány és a holdanként 100 K-ban megállapított járulékból 510,000 K bevétel irányoztatott elő, mint azon összeg, mely a kiadásokat fedezni fogja.

A halászbérlők tilalom felfüggesztése iránt benyújtott kérelmének és egyik társulati tag kérelmének tárgyalása után elnök a közgyűlést bezárta. N.

A **Borsod-tiszai halászlati társulat** f. évi március hó 17-én tartotta évi rendes közgyűlését Tiszakesziben Szabó Ignác társulati elnök elnökle alatt.

Elnök üdvözlőlvén a jelenlevőket, röviden ismerteti a társulat jelenlegi állapotát, majd előterjeszti Tornallyai József igazgató számadásait, melynek értelmében az elmúlt évben 165,559 korona 24 fillér bevétellel szemben 959,850 korona kiadás mutat-

kozott, a 798,184 korona 76 fillért kilevő túlkadás fedezésére, folyó kiadásokra és halivadék beszerzésére az 1925. évi költség-előirányzatban 27,450,000 korona bevétel irányoztatott elő holdankénti 10,000 K járulék megállapításával. Közgyűlés a számszámítások, költségelőirányzat és járulék megállapításra vonatkozó előterjesztéseket helyeslőleg tudomásul veszi és megbízza az elnökséget, hogy halivadék beszerzése iránt tegye meg a szükséges lépéseket. Elhatározza továbbá a közgyűlés, hogy az érdekeltségi kimutatást revízió alá veszi és e kérdés kellő tanulmányozása után összehívandó rendkívüli közgyűlésen a jelenlegi állapotoknak megfelelőleg helyesbíti.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja. N.

A **Balaton Társaság** irodalmi, művészeti és tudományos egyesület *Balaton Utikalauz* című zsebkönyvet rendezett sajtó alá, mely a Balatont minden vonatkozásban népszerűen ismerteti. Az egyes közleményeket a legkiválóbb szakemberek írták. A könyvecskét a magyar tenger minden barátjának figyelmébe ajánljuk. Ára 50,000 korona. Előfizetéseket a társulat elnöksége (Budapest, IV., Duna-utca 1. sz.) fogad el.

VEGYESEK.

Személyi hír. A Balaton Társaság irodalmi, művészeti és tudományos egyesület f. é. március hó 21-én tartott közgyűlésén a társulat elnöke *dr. báró Wlassics Tibor* előterjesztésére *dr. Unger Emil*t, a m. kir. halélettani kísérleti állomás adjunktusát és a „Halászat” szerkesztőjét a társulat központi elnöki tanácsába tagul hívta meg.

A **balaton keszeg és gardahal legjobb elkészítési módjai.** A Balaton Halászlati r.-t. által kipróbált halételreceptek a következők:

1. *Egészben sült keszeg vagy garda.* A halat lepikkelyezzük s belének eltávolítása után hideg vízzel jól lemossuk; erre a halat mindkét oldalán a fejtől a farkáig éles késsel minél sűrűbben a csontig (mint a vékony metéltet) bevagdadjuk; ezt követi az

Halászlati bérbeadás.

Alulírott Halászlati Társulat 1925. évi április hó 21-én, kedder délelőtti 11 órakor Drégelypalánk község házánál nyilvános árverésen 1925. évi május 1-től 1931. április 1-ig terjedő időre haszonbérbe adja az Ipoly folyó magyar területen levő részét a Szob-kövári szakaszán a következő feltételek mellett:

A halászlati árverés két szakaszra történik és pedig:

1. Szob község alsó határától felfelé addig a területig, míg az Ipoly folyó mindkét partja cseh területre nem megy.

2. Szurdok község cseh határon levő részétől kezdve felfelé egészen Kóvár felső határáig.

Mindkét szakaszon a folyó baloldala, vagyis a magyar oldala a folyó közepéig halászlatható és adatik magyar részről bérbe.

Bánatpénz egy-egy szakaszra ötszáz ezer korona, mely az árverés befejeztekor mindenkinek visszaadatik, kivéve azokat, kik a haszonbérletet elnyerték, mert ezek bánatpénze óvadéku fog visszatartatni a haszonbérletéig.

A Társulat fenntartja magának a jogot, hogy a tett ajánlatokat a társulati cél érdekében szabadon mérlegelhesse.

Az árverési feltételek alsóőri Farkas Géza társulati ügyvezető alelnök-igazgatónál megtudhatók. Drégelypalánk, Hont megye. Az árverési hirdetés költségeit a haszonbérbevevők egyenlő arányban közösen viselik.

Amennyiben a halászlati kérdése a két szomszédos állam között nemzetközi egyezmény útján szabályoztatnák, a Társulatnak jogában áll ezen szerződést bérbevevők minden kártérítési igénye nélkül az egyezményhez képest módosítani, esetleg azonnal is felbontani.

Drégelypalánk, 1925. március 30.

Szob-kövári Ipolyi Halászlati Társulat.

ízlés szerinti besózás, esetleg vörös- vagy fokhagymával való bedörzsölés. Ezután a halat paprikával kevert lisztbe beforgatjuk és kevés zsírban vagy vajban, melybe pár gerezd vöröshagymát teszünk, — mint a hirtelen sült húsokat — kisütjük.

Az ilyen módon elkészített balatoni keszeghalban a gerinc- és bordacsontokon kívül evés közben szálkák nem találhatóak és benne a ponttyal egyenlő, sőt sokak által annál is többre becsült, ízletesebb haléltelt nyertünk, a többi halfajokhoz arányítva tetemesen olcsóbb árban.

II. Keszeg- és gardahalból készült vagdalék. A hal lepikkelyezése, kibelezése és kimosása után mindkét oldalát fejtől a farkáig éles késsel, egész a bordacsontig hatolva minél sűrűbben bevagdaltjuk, ezután zöldseséges lében (sárgarépa, petrezselyem, vöröshagyma, bors, babérlevél hozzáadásával, melyekből némelyik el is maradhat) megfőzzük, míg a hús a csonttól le nem válik, de elfőni nem engedjük.

A léből kiszedett hal szálkáit eltávolítjuk és a visszamaradt szálszalagoktól halhúst húsőrön megdaráljuk, a főzésre használt zöldseséges lében áztatott zsemlyét vagy kenyert (mely a leőrölt halnak egynegyed részét teheti ki) hozzákeverve, megsózzuk és tetszés szerint megfűszerezve, lapos pogácsák alakjába formáljuk s zsemlyemorzsalával meghintve, zsírban vagy vajban kirántjuk.

Előételként tártár- vagy vadas-mártással avagy tejsavas paprikás zsíros lével leöntjük. Főzelékre pedig feltétként mártás nélkül fogyasztjuk el.

Úgy a sült, mint a vagdalékul elkészített keszeget és gardát ecetes lébe behelyezve hosszabb ideig eltarthatjuk és így is felhasználhatjuk.

III. A balatoni hering. A balatoni gardahalat lepikkelyezés után felhasítjuk és belét, fejét, gerincét eltávolítjuk, úgy hogy minden halból két egyforma szeletet kapjunk. Ezeket a szeleteket tiszta vízben jól megmossuk és alkalmas edénybe lerakjuk olyképp, hogy a halak belső része felfelé legyen fordítva. Minden sor félhalra egyformán sőt és porcukrot hintünk, mégpedig: 5 kg halra 50 dkg sót és fél deciliter porcukrot külön-külön; erre páclévet öntünk, amely áll 2 rész vízből és 1 rész ecetből (ha lehet 13 hidrátos spirituszából előállított ecetet használjunk). Annyi levelet kell a halra öntenünk, hogy teljesen ellepje őket. Ezen páclében a halak 3—5 napig, vagy — ha az ecet gyenge — még tovább is állnak, egész addig, míg a szeletek fehérek és elegendő puhák lesznek. A páclévet naponta megkeverjük.

A hordóba vagy üvegbe rakás idején a halakat úgy rakjuk le, hogy minden sorra vöröshagyma, magyarbors, vágott hüvelyes paprika és mustármag legyen reáhintve. Az edény azonnal felöntendő lével, amely áll kétharmadrész ecet- és egyharmadrész pácléből, ugyanabból, amelyben a halak pácolódtak.

Ha a hal kemény, minden 4 literes edénybe egy kávéskanál porcukrot, ha nagyon puha, egy kevés sót teszünk.

A fenti módon elkészített hering már 2—3 hét leforgása után élvezhető.

A jól elkészített balatoni hering hólyagpapírral leköttöt és megfelelő helyen tartott edényben egy évig, sőt tovább is eltartható.

A garda és a keszeg a legolcsóbb halak közül valók. Olvasóink bátran kipróbálhatják ez elkészítési módokat és meggyőződhetnek róla, hogy olcsó halakból is kitűnő, ízletes ételek készíthetők.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Papp J. úrnak Budapest. Köszönjük az érdekes adatokat. Jövő számunkban sorra kerül a közlemény.

Hivatalos árjegyzés. Március hó folyamán a forgalom közepes, ingadozó árakkal.

Nagyban való eladásnál élő halban a ponty 21,000—40,000 csuka 25,000—35,000, kárász 15,000—26,000, compó 26,000—28,000, apró kevert hal 8,000 K.-val volt jegyezve kgr.-onkint. Jegelt halban a ponty 29,000—26,000, harcsa 25,000—70,000, csuka 10,000—30,000, süllő balatoni 1 kg-ig 45,000 a keszeg balatoni 10,000, őn hal balatoni 18,000—25,000 K. között ingadozott kilogrammonkint.

Kicsinyben való árusításnál az áringadozásokat koronában és kilogrammban az alábbi összeállítás mutatja:

	1925. márc. 4.		1925. márc. 28.	
	Vásár- csarnokokban	Nyílt piacon	Vásár- csarnokokban	Nyílt piacon
a) Édesvízi (élő) hal:				
Ponty, nagy	45000—55000	35000—50000	38000—50000	38000—50000
" kicsiny	30000—36000	25000—35000	26000—35000	30000—40000
Harcsa, nagy	65000—80000	60000—70000	70000—80000	70000—80000
" kicsiny	45000—60000	40000—50000	50000—60000	60000—60000
Csuka, nagy	35000—45000	35000—45000	35000—45000	30000—40000
" kicsiny	25000—25000	24000—30000	25000—35000	24000—30000
Süllő dunai	—	—	—	—
Fogas dunai	—	—	—	—
Kárász	25000—30000	20000—25000	20000—25000	20000—30000
Compó	25000—35000	30000—40000	25000—35000	30000—35000
Márna	—	—	—	—
Keszeg	—	—	—	10000—18000
Keszege, nagy	—	—	—	—
" kicsiny	—	—	—	—
Apró, kevert hal	—	16000—18000	—	—
b) Édesvízi jegelt (nem élő) hal:				
Ponty, nagy	25000—35000	25000—35000	20000—30000	30000—35000
" kicsiny	20000—25000	20000—25000	20000—25000	25000—26000
" felvagdálva	40000—60000	35000—50000	35000—60000	35000—50000
Harcsa, nagy	70000—90000	60000—80000	60000—80000	70000—80000
" kicsiny	40000—60000	50000—50000	45000—60000	60000—60000
" szeletelve	90000—130000	80000—120000	90000—120000	80000—120 00
Csuka, nagy	30000—40000	28000—40000	30000—40000	35000—40000
" kicsiny	18000—25000	20000—30000	20000—30000	20000—30000
Süllő dunai	50000—65000	45000—50000	50000—70000	50000—50000
Fogas dunai	70000—90000	60000—80000	80000—120000	60000—80000
Süllő, balatoni 1 kg-ig	55000—60000	50000—60000	55000—60000	50000—60000
Fogas balatoni 1—	70000—80000	70000—80000	—	—
2 kg.-ig.	85000—85000	—	75000—80000	65000—70000
2-3 kg.-ig.	110000—110000	—	190000—90000	—
3 kg.	—	—	—	—
feltölt	—	—	10000—110000	—
Keszeg, balatoni	10000—12000	10000—16000	12000—18000	12000—14000
Keszeg dunai	15000—20000	—	—	14000—20000
Garda, balatoni	—	—	—	10000—10000
Őnhal (balin) balatoni	—	15000—15000	—	—
Kárász	15000—25000	—	12000—20000	14000—14000
Compó	—	30000—40000	20000—20000	—
Márna	25000—30000	—	30000—30000	30000—35000
Tok	—	—	—	—
Keszege, nagy	100000—100000	—	90000—100000	100000—100000
" kicsiny	70000—80000	50000—80000	60000—70000	70000—70000
Apró kevert hal	6000—15000	15000—20000	10000—15000	10000—14000
Pisztráng	—	—	—	—

A lap kiadásáért felelős: Dr. Unger Emil.

F. W. Lührig A.-G. Göttingen, sport- és horgászó-eszközök gyára

Világos és sötét bambusz-, Hickory-, Greenhart- és gerelyfából készült, valamint Tonkin-horgászbötkök, dobó-, fonó- és csukahorgászásra szolgáló hasított horgászbötkök, fa- és fémcsevék, olasz és közön-

séges fonócsalik, mesterséges csalétekhalak és legyek, mindenfajta pedzók és horgok, elsőrendű kender- és selyemhorgász-zsinórok, halaskosarak és vedrek, kender-és drótzsákok stb. különleges gyártása.

Képes árjegyzéket kívánatra, mintát számla ellenében küldünk. ♦ Képviselőt keresünk.

HALTENYÉSZTŐ ÉS HALKERESKEDELMI RÉSZV.-TÁRS.

Központi iroda:
BUDAPEST, V., BÉLA-UTCA 8.
Telefon 79-46 és 113-52.

Budapesti kereskedelmi telep és raktár:
BUDAPEST, IX., ERKEL-UTCA 3.
Telefon nappal: József 48-48, éjjel: Budafok 128.

Veszünk és eladunk mindenfajta halat minden mennyiségben, szállítunk saját tógazdaságainkból kitenyészített gyorsnövésű, nemes egy- és kétnyaras tenyészpontyot és tenyészanyapontyokat.

HALÁSZHÁLÓK

legjobb minőségű, 3—2-sodratú, hosszúszerű kenderfonalból készült, úgyszintén haláshálók, inslég, horog, halászcepnák készen és megrendelésre kaphatók.

HIRSCHFELD ÁRMIN
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 38.

HALÁSZHÁLÓ

puha inslég és kötél, hálófonal, parafa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA RÉSZV.-TÁRSASÁGNÁL BUDAPEST

Főüzlet:
IV., Ferenc József-rakpart 6-7.
A Ferenc József-híd és Erzsébet-híd között.
Telefon: József 61-48

Fióküzlet:
VII., Thököly-út 16.
A Keleti pályaudvar indulási oldalával szemközt.
Telefon: József 61-17

Halászati és gazdasági felszerelések:

Kötélárúk: ruhaszáritókötel, rudalókötel, nyakló, marha- és borjúkötel, istráng, szántógyeplü, nyereg ..... stb. gyártása és eladása .....

Központi iroda:
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 20.
Telefon: 179-51.

halászesónakok, haltartók, csónakbárkák, apacsutok, nádvágókések, csákyák, húzó- és kormányvezetők (kórisfából), sport- és luxuscsónakok, evezők.

HIRMANN ISTVÁN IPARTELEPEI VÁC

KÓSDI-ÚT 52. • (Vasút mellett.) • TELEFON 72

Az árúk kiválóságáról személyesen meggyőződhet!
Kérjen árajánlatot!

Tógazdaságok figyelmébe!

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek több ezer métermázsas élő pontyot, compót, kárászt stb.

ZIMMER FERENC HALÁSZMESTER BUDAPEST, KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK. TELEFON: JÓZSEF 48-94.

HALÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, V. SZÉCHENYI-U. I. SZ. TELEFON 154-44. ÉS 154-45.

Ajánl megvételre a Magyar Tógazdaságok Részvénytársaság saját halgazdaságaiban és pedig a bicskei, nagylángi, vrászlói, sárdi, miki, iszkaszentgyörgyi, simongáti és somogyszentmiklósi tógazdaságaiban termelt elsőrendű minőségű nemes gyorsnövésű 1—5 dekás pontyivadékokat, kétnyaras tenyészpontyot és tenyészanyapontyokat.

Különleges, az ivadék szállításhoz kiválóan alkalmas oxigénnel táplált halszállító kocsiainkat ingyen kölcsönözzük.

Biztosítjuk az élve való megérkezést!!